

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
 === SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. ===

Redakcja w Czestochowie, Warszawa, Łódź
 Redakcja i Administracja Czestochowa, II-ga Aleja № 38 — Telefon № 50.
 Cena pojedynczego numeru kop. 3.

UWAGA: Ogłoszenia przyjęte po godzinie 6-tej wieczorem kosztują 50 procent drożej.

HURTOWY

SKŁAD APTECZNY

Antoniego Gajduszewskiego

dawniej St. HAMBURGA w Czestochowie
ALEJA II № 24, tel. 16. Róg Teatralnej.

POLECA:

Wody mineralne naturalne

ostatniego zimowego czerpania

— po cenach następujących w detalu

Apenta — — 30 kop.	Hunyadi Janos 30 kop.	Szczawnicka Józefiny 35k.
Bilińska — — 35 „	Karlsbadzka — 40 „	„ „ „ „ Magdaleny 35 „
Borżom — — 30 „	Kissingen Rakoczy 38 „	Vichy — — 40 „
Contrexeville — 40 „	Levico — 35 „	Vittel — — 40 „
Emska — — 40 „	Marienbadzka — 35 „	Wildungen — — 35 „
Fachingen — 35 „	Narzan — 15 „	Viesbadeu — — 38 „
Franciszka Józefa 30 „	Obersalzbrun — 35 „	Extrakt Sosnowy do
Gresshübler — 30 „	Roncegno — 35 „	kąpiele 30 kop flakon.
Srebrnicka — 35 „	Bonifacius — 38 „	

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukaterski

Częstochowa Aleja III-cia dom **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONNYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
 ul. Słoneczna 1837, Telef. 269

Prace wykonane w kamieniu, marmurze, brązie, żelazie, drewnie, szkłem, porcelanie, ceramice. Ceny Najprzystępniejsze.

II-ga ALEJA № 28. — TELEFON № 4-97.
TEATR
URANJA
 pod zarządem A. KRZEMIŃSKIEGO

PROGRAM od soboty 4 do wtorku 7 Stycznia 1913 r. (włącznie)
Kobieta, która się ośmieliła...
 Dramat sensacyjny w 2-ach częściach z serii artystycznej „Nordisk”
 Część I-a **Dia Gica** Część II-ga **Zywa pochodnia**
Epidemia miłości (Komedia z życia małego miasteczka)
Koleje Bożniackie — (Podróźnicy)
KRONIKA GAUMONT'A wszechświat. Przegląd chwili bieżącej z (natury)

NA SCENIE
 Występy farsy polskiej pod reżyserją
W. Hynkowskiego, artyści teatru lubelskiego
Lebordje w pułapce
 — Farsa w 1-ym akcie z francuskiego —
 Zmiana programu w środy i soboty

TEATR
 II ALEJA 43
 Telefon 4-77.
ODEON W. Krzemińskiego
 Najstarszy w Królestwie
 Program od soboty 4 do wtorku 7 Stycznia 1913 roku (włącznie)
Pieśń rozpaczy Wzruszający
 dramat w 2-ach
 częściach
 Prensowi Bóg dał syna
 Komedja R. Prens
Skutki Lawu Tennisu (homiczny) Dziennik Pathe № 194-a
 Kuna (Popularno-naukowy w kol
 Ilustracja chwili bieżącej
 Na scenie „TEATR MINIATURE” Występy B. Maciechlego i Z Zachowkiej
PAJAC PRZED SADEM Żart sceniczny w 1-ym akcie
 W FOTOPLASTYKONIE Wybrzeża morza Śródziemnego.

II-ga Aleja
 № 19.
 Telefon 334.
TEATR PARYSKI Kinemato-
 graf
 PROGRAM. Od soboty 4 do poniedziałku 6 Stycznia 1913 roku (włącznie)
KRONIKA GAUMONT'A — (natura)
Dusza starego artysty Epizod z francusko-pruskiej wojny z życia śpiew
LUDZIE ZWIERZĘTA Artystyczna ser-
 ja „NORDISK” w
 Kopenhadze
 Dramat w 3 cz.
NAD Egzaminu na męża Dowcipna komedia NORDISK
NA
SCENIE **Zaczarowane koło**
 Baśń fantastyczna J. Rydla II-gi Akt.

Z dniem 25 listopada otwartą została
7-mio klasowa Szkoła Komercyjna koedukacyjna
 (dla chłopców i dziewcząt.)
 Z językiem wykładowym rosyjskim
R. ANDRZEJCZKA
 w Częstochowie, Al. III Nr. 60, telef. Nr. 593.
 Zapisy przyjmuje codziennie kancelarja szkoły (nie wyłączając
 ferji świątecznych) od 10 do 3 pop. Egzaminai wstępne — 2/15, 3/16
 /17 i 5/18 stycznia. (włącznie.) Początek lekcyi 7/20 Stycznia, 1913 r.

SEKRET
 Jak otrzymać czystą twarz różową, młodzieńczą i oślepiającą
 pięknią skórę, znajdując się w codziennym myciu się prawdziwym
mydłem z mleka Liliowego „KONIK”
 Bergmanna & Co., Radebeul,
 po 50 kop. sztuka.
 Dostać można wszędzie
 Żądać tylko w czterowornem opakowaniu
 Główny skład na Państwo Rosyjskie:
 ul. B. Kozłowska 10

Sprzedam Motor
 naitowy i różne prasy
 do sprzedania Konsta-
 nowska 15 w zakła-
 dzie ślusarskim
2 pokoje
 frontowe balkon i pie-
 tro w każdym czasie
 do wynajęcia Dojazd
 № 17 m. 3 | 2984 |
Hurtowy
 skład wyrobów Tabac-
 nych w najlepszym punk-
 cie miasta z wyrobioną
 klientelą do sprzedania
 zaraz. Wiadomość w A-
 dministracji Gońca 2970
De wynajęcia
 Pokój umeblowany dla
 kobiety pracującej lub
 panienki uczących się
 II-ga Aleja № 42
 | 2979 |
Lokal
 pi. siemni i dwa pokoje
 i kuchnia odnowione od-
 malowane od śraz do
 wyrajęcia ul. Szosa Sta-
 nisława 7
Do wynajęcia
 pokój pojedynczy wiado-
 mość Cerkiewna 21 | 07
Słuchaczka
 prywatnych kursów
 Miłkowskiego udziela le-
 kcji adres Zilbermircó-
 wna Ogrodowa 13 | 2980

Sklep
 nowy założony lub urzą-
 dzenie sklepowe-sprzedam
 tano zaraz Warszawska
 43.
Niemieckiego
 języka kursy zbiorowe i
 pojedyncze, szybko nau-
 cza mówić metodą Ber-
 litz'a przyjmując uczeni i
 dorosłych 3 Aleja 49 w o-
 rucie 2 pietra m. 21
Pianino
 piękne w tonie t'nio
 sprzedam aleja 1 | 12
Planimetr
 do sprzedania aleja 57
 m. 5. | 2958
Po ukończeniu
 zakładu Frelbowskiiego
 W-nej p. Anieli Lueltó-
 wny w Częstochowie, po
 poszukuje posady frel-
 banki lub ochronarki
 Mała 16 Szmeret
Odstępę
 na dogodnych warunkach
 skład materiałów drzew-
 nych także do wynajęcia
 sala z siłą od 2-4 koni
 Oferty do Administracji
 Gońca pod lit. D.
W dniu 31
 Grudnia roku zeszłego
 w przejeździe z Gna-
 szyna do Św. Rocha
 zgubiona została paczka
 w białym papierze
 zawierająca drobniarzi
 i fotografie amatorskie
 Istnieje szansa, że
 chce zwrócić do Adm-
 „Gońca Częstochow-
 skiego” za wynagro-
 dzeniem—
De sprzedania
 fortepian, szkl. wózek
 dla chorego i mebla bu-
 rka sławka wiadomość
 Cerkiewna 23 | 06
Kupię
 niedrogo używany forte-
 pian lub pianino. Oferty
 Red. Gońca sub. torpeda
Do sprzedania
 sklep galanterijn w 2 a-
 tel. wiadomość w A-
 dministracji Gońca
Mebie
 własnego wyrobu stoły
 krzesła, szafy, biurka o-
 tomany aleja 1 | 12
Zginął
 paszport wydany prze-
 gnię Kamyk na imię Ja-
 na Borkow-skiego 298

Pierwszorzędny Zakład Artystyczno fotograficzny
APOLLO II-ga Aleja 22.
 Wykonywa wszelkiego rodzaju zjęcia fotograficzne, po cenach znizo-
 nych. Potrzebny uczeń lub uczennica.

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu
KURSY HANDLOWE
W. NASSALSKIEGO, w Częstochowie,
 półroczne, wieczorne dla obojga pici.
 Przedmioty wykładowe: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja. praw-
 handlowe, ekonomja polityczna, geografja handlowa, korespondencja fran-
 cuska i niemiecka, kaligrafja, ston grafja i nauka pisania na maszynie. — Wykłady
 rozpoczyna się dnia 4 Lutego 1913 roku. Zapisy przyjmuje i informacj udziela
 Kancelarja Kursów ulica Centralna Nr. 9, w dni powszednie od 6^{1/2} do 7^{1/2} w
 Niedziele i święta od 3^{1/2} do 4^{1/2} po południu. Na żądanie Kancelarja Kursów
 wysyła program. | 05

Najodpowiedniejszy i najmiłszy podarek to
PATHEFON
 z tubą lub
 bez tuby
 w cenie
 od 25 rb.
 do 250 l.
 Ostatnie
 nowości
Główny skład Pathéfonów
E. PUCEK I R. HILL
 II-ga Aleja № 23 na piętrze.
 płyty Pathé grają bez igiel. Przeróbki gramofonów Ci my fabrycznie na RATY

PIWA
 EXPORTOWE
 STOLEWE FENIX
K. SZWEDE
 CZESTOCHOWA

Regina Namłokówna
 lekarka-dentystka
 Teatrna 18 m. 3.
 Przyjmuje odg. 9-1 rano i od 3-7 w.

Dr. Paweł BRONIAŁOWSKI
 Nowy-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.
 Choroby skórne i weneryczne.
 Przyjmuje od 8-11 rano i od 3-7 p. p.
 Panie od 2-3 po południu. — Stosuje
 wstrzykiwanie wrodziny Salvarsanu
 (MATA 808 i 814).

LEKARZ DENTYSTA
Br. MUSZYŃSKI
 w Częstochowie.
 III Aleja № 67 tel. 149.
 dom W-go Blaskiewicza
 specjal. Złote płoimby, złote zęby, złote
 korony i t. d.
 Przyjmuje od 9-1 i od 3-7. Do 9 rano nie-
 smacznych bezpłatnie.

w Niedziele d. 5 Stycznia r. b.
 w sali Towarzystwa Spiewaczego „Lutnia”
 urządzą **Wieczorek Tancyczny** na który
 ma zaszczyt prosić o łaskawe przybycie
 St. Spa nauczyciel tanców Początek o 7-e
 wieczorem.

G. † M. † B.

(Z IV-ej serii poezji).

„Na ciemnych, poczerwiałych dzwierzach
naszej chaty
Piszę święconą kredą te magiczne
głoski,
Polecając nas wszystkich w Polsce Łac-
ce Boskiej,
Dobre duch, Ojczyzny wzywając na
czasy,
Żeby nad snem czuwały Waszym i spo-
kojem,
By wstąpiły do dusz Waszych ukojenie,
cisze...
Białą, święconą kredą na drzwiach ciem-
nych piszę,
Ciebie, anielską radość czując w sercu
mojem...
Niech Wam Bóg błogosławi pod tą sta-
rą strzechą,
Niech zablizni otwarte Wasze, krwawe
rany...
Niech błogosławi naszej Polsce uko-
chanie,
Cichej zadumie starców, dziecięcym
uśmiechom...
Niech na to, co najbarziej serca pol-
skie boli,
Cudowny, balsamiczny lek czule po-
łoży...
Niech Was białemi skrzydły słońci Po-
kój Boży,
Ludzi dobrej nadziei — ludzi dobrej
woli...
Wacław Wolski.

O dach dla sierot!

W ubiegłym tygodniu w Rakowie zmarła biedna wdowa, niejaką Franciszką Jakubowska, pozostawiając 6 cioro sierot: 16-letniego Józefa, 14 — Marię, 11 — Adama, 9 — Janinę, 6 — Zosię i 5 — Hanę.

Obraz nędzy i rozpaczli! Najstarszy, dziecko wzięte i drobne, dzięki poparciu i zabiegom Dr. Rudzkiego z Rakowa, który niejednokrotnie dopomagał tej rodzinie i bronił ją od śmierci głodowej — został przyjęty do fabr. „Częstochowlanka”. Zarobek dziecka tego — stanowiąc utrzymanie całej rodziny, która w niedostatku koło chorej matki była skłupiona.

Ludzie dobrej woli nieraz podali jej pomocną rękę; dowodem — gospodyni domu pani Monika Góralowa, mimo za-
ległego komornego nie usuwała tej biedy z mieszkanca.

Lecz matki nie stało! Bieda zamienia się w nędzę wyjątkową! Pięcioro dzieci bez opieki, bez dachu, staje wśród zimy na ulicy!

„Ojciec nasz” któryś jest w niebieskiej szepce zbłąkał od głodu i chłodu wargi dziecięce!

Ojciec „nasz”? A czyż miś bratem? przychodzą na myśl słowa Konopnickiej! Jej tylko serce odczuć, a płoro należy-
cie oplaść potrafiło całą niedolę sieroty!

Modły sierot nie płyną bezowocnie, Bóg je zawsze usłyszy!

Pan Karol Kreter, dyrektor tkalni bawełnianej fabr. „Częstochowlanka”, przejeżdżając do głębi takim stanem rzeczy (w jego oddziale bowiem pracuje najstarszy Józef), uzyskawszy poparcie materialne głównego dyrektora fabryki pana Achillea Marchala, skorego zawsze do humanitarnych czynów, zorganizował akcję ratunkową i zajął się dziećmi i porzeczem. Trumnę uzyskano od Towarzystwa Dobroczyńców. Ks. kanonik Nawrocki polecił ciału pochować bezpłatnie.

Co zrobić z dziećmi? Istnieje w mieście Towarzystwo Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi — umieszczenie więc chłopca nie przedstawiało wielkiej trudności.

Lecz dziewczęta, — co z nimi będzie?

Jedną najmłodszą zaopiekowała się zabrać panna Rakowska z Rakowa — która już dłuższy czas opiekowała się tą dziewczyną.

Pozostałe trzy znalazły na razie przytułek w Schronieniu S-tego Antoniego — gdzie siostra przełożona zgodziła się je przygarnąć, lecz na krótko, zakład ten bowiem ma inne cele i zadania.

Uczuwa się konieczna, gwałtowna i paląca potrzeba powołania do życia „przytulni dla dziewcząt”.

Zarząd Tow. Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi, oddawna nosi się z tą myślą, — lecz mając 12 tysięcy rubli dług, zaciągniętego na budowę domu, całą swą energię kieruje ku temu, by spłacając zobowiązania, jednocześnie utrzy-

mać należycie przytułek dla chłopców.

Zaszedł jednak wypadek, który przy poparciu ogółu powstanie przytulni dla dziewcząt mógłby znacznie przyspieszyć.

Dzięki ofierze zarządu Zakładów Przemysłowych „La Czenetochovienne”, został przez parafę nabyty plac na O. statinim Groszu pod budowę kaplicy. Plac ten, duży, zadrzewiony posiada domek drewniany. Ks. kan. Fulman, prezes Tow. Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi gotów jest domek cały na czas jakiś oddać na pomieszczenie w nim przytulni dla dziewcząt — sierot.

Urządzenie i utrzymanie przytulni takiego wymaga na początek około tysiąca rubli.

Pieniądze te znaleźć się muszą i to w jaknajkrótszym czasie, niewiadomo bowiem, co jutro przyniesie, czy znów kilkoro sierot nie znajdzie się na bruku. Nędra sieroca najczęściej rekrutuje się ze sfer robotniczych jako najliczniejszych w naszym mieście.

Zarządy fabryk miejscowych dość często poczuwają się do obowiązku moralnego, zapośredniczenia sierotom piśmych pomocy mają trudności wielkie z odpowiednim wskazaniem dzieci.

Ułatwi im niezmiernie to piękne zadanie, gdy zechcą przeznaczyć stały, roczny zasiłek Towarzystwu Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi, i będzie można tam dzieci z zaufaniem lokować i przyjąć wymagać.

Lecz to mało jeszcze. Sprawę całą winna wziąć gorąco i szczerze do serca brać robotnicza, o ich dzieci to bowiem najbardziej chodzi; a nikt przewidywać nie zdoła, czy względnie nawet zamożna i dostająca dzisiaj rodzina robotnicza — nie pozostawi dziecku swych na łasce losu.. bez dachu!

I z tej węższej strony winny drobne, lecz liczne popłynąć ofiary, boć to niemal ubezpieczenie, czyli asekuracja na wypadek śmierci rodziców, a rzecz słuszną i zrozumiałą, że sieroty po członkach Towarzystwa miałyby pierwszeństwo przed innymi.

Zrozumienie tej sprawy już poczucie istnieje. Oto dowód. W fabryce Peltzerów robotnicy zbierają stale pomiędzy sobą składki na Towarzystwo Opieki nad Bezdomnymi Dziećmi, zbierając o tyleż po wypłacie. Ofiary z tego źródła wynoszą rocznie około 1200—1300 rubli, co stanowi bardzo ważną rubrykę w budżecie Towarzystwa.

Niech robotnicy innych fabryk pójdą za tym pięknym i rozumnym przykładem. Niech w każdej, malej czy dużej, fabryce znajdzie się tak gorliwy i zabliznywający, jakim w fabryce Peltzerów okazał się pan Sałwacki, który potrafił rzecz całą zorganizować i pobudzić ludzi do ofiarności.

Wierzę, iż tyle razy już stwierdzona ofiarność Częstochowy i tym razem nie zawiedzie, i że Nowy Rok 1913 zapisać się w dziejach Częstochowy nowym społecznym i nawskroś chrześcijańskim czynem, gdyż w roku tym powstanie u nas „przytułek dla dziewcząt — sierot”.

W głębokim przeświadczeniu, że słowa te nie przebrzmiały bez echa, lecz znajdują odzwiek w sercach litosliwych a tak licznych w Częstochowie, upraszam Cię, panie Redaktorze, o otwarcie w poczynym „Gońcu” rubryki ofiar na przytułek dla dziewcząt — sierot.

Na zapoczątkowanie tej listy przesyłam rb. 25.

Marjan Jurkowski.
Częstochowa 4—12—13 r.

W myśli powyższego artykułu w rubryce ofiar naszego „Gońca” Częstochowskiego” otwieramy z dnem dzisiejszym pozycję „Na przytułek dla dziewcząt — sierot” i nie wątpimy, że składki popłyną falą jaknajszerszą.

Redakcja.

Porównanie.

Z powodu stosunku deklaracji prezesa Rady ministrów Kokowcowa do sprawy narodowościowej w Rosji, a w szczególności jej stosunku do Polaków, p. Bajan opowiada w „Russkim Słowie” co następuje:

„Pewien patriota polski — piśmę p. Bajan — przysłał mi mapkę Królestwa Polskiego, Matej Rusi, Galiacji i Ukrainy (Rusi Czerwonej). Na mapie Królestwa był napis: „Zabrań się użyć do polsku, ani jednej szkoły narodowej — były tysiące, lecz rozbite, z akzu państwa”. Obok na mapie Polski austriackiej napis: „Od r. 1860 tysiące szkół ludowych, setki gimnazjów, 2 uniwersytety, 3 akademie, politechnika, tuzn wyższych

zakładów — wszystkie narodowe”. Na mapie Ukrainy rosyjskiej napis: „Oficjalnie zabroniono mówić językiem narodowym, pozwala się tylko mówić po rosyjsku, ani jednej szkoły narodowej, były tysiące polskich przed r. 1830, a potem rozbite”. — a obok na mapie Ukrainy austriackiej: „Tysiące narodowych szkół wiejskich, kilkadziesiąt narodowych szkół miejskich, kilkadziesiąt narodowych gimnazjów i szkół średnich, wrótce będzie uniwersytet”. Złotylwy Polak pod tą mapką zapytuje sarkastycznie: „Przypuść pan, żeś jest tubylcem wysp Sandwich, żeś pan nie bardzo wyśtałcony, lecz wiesz, co to jest państwo, ojczyzna lud, i przedewszystkiem jesteś człowiekiem prawym, trzeźwym, nie politykiem. Przedłożono panu mapkę bez napisów. Proszę otwarcie powiedzieć, panie z wysp Sandwich, dokąd my, Polacy, mamy iść, gdzie jest ojczyzna nasza?”

Zdaniem publicysty moskiewskiego wystąpienie przedstawiciela rządu powinno było brzmieć zupełnie inaczej. „Poczucie historycznej i ludzkiej prawdy, zdawałoby się, powinno było wypowiedzieć inne słowa: „Zrobimy wszystko, co w mocy naszej, by podlegli Rosji „inorodcy” uznali ją narazicie, swą ojczyzną, by z macochy matką im się stała!” Wówczas rozłożenie Polacy z obu stron Wisły zamysliłoby się i 100 tysięcy polskich kontuzji i „skrzydeł”, przygotowanych we Lwowie i Krakowie dla uroczyście wdarcia się legionów polskich w granice Rosji, trzeba byłoby prawdopodobnie sprzedać na licytacji. Lecz... z pleśń słowa nie wyrzucić.

Z drugiej strony, o jakiej zyciowości rosyjskiej może być mowa, gdy Polacy uznają Rosję za swą ojczyznę? Przecież uznając takie znamionie wyreczenie się historycznej przeszłości i przyszłości bytu narodowego, kultury — wszystkiego co nienawistne dla „obruszителей”. Uznawszy Rosję władcy Eulogiusza i Bobrńskiego za swą ojczyznę, Polacy sami zduszą nacjonalizm polski, zamkną ostatnie szkoły polskie, utworzą oddziały „Świeta” i „Nowego Wremieni” w Warszawie, postawią pomniki Stołypinowi i Wergunowi, wydadzą z Królestwa jeszcze 9 gubernji, wszystkich unitów przechrzczą na prawosławie, zaś wszystkich opornych Polaków pozabawia kawałka chlewa, wyprawia depucację do Markowa i Puriszkewicza, ruczą prześlęństwo na swych braci z Galiacji, wyproszą wprowadzenie w kraju Nadwiślańskim stanu wojennego i będą prosić o zamianę gen. Skaloną na gen. Dum-badze (nie licząc zarządzeń ekonomicznych i religijnych).

Taka Polska, zdawałoby się, nie potrzebuje już zyciowości rządu — rząd sam będzie pochlebiał takiej Polsce. Dopóki zaś to się nie stało — Polacy nie mają ojczyzny — mają jedynie... miejsce przynależności!”

Głos hakatysty.

Pan Bajan w „Russk. Słowie” nie przestaje interesować się sprawami polskimi i w ostatnim numerze tej gazety przytoczył bardzo ciekawy list hakatysty odwołany 32 lat temu w okolicach Naktla.

Przytoczamy ciekawie ustępy: „Podług male powinniśmy wzbudzać w Rosji nieporządek i bunt i nigdy nie dopuścić do zgody Rosjan z Ukraińcami i Polakami.

Stołańskie narody należy utrzymywać w ciemności i niezgodzie, dopóki to się okaże możebnem. Już dwa razy, w r. 1830 i 1863, nasze in rygi i starania doprowadziły, w każdym razie, Polaków do powstania i silnie rozłączyły Słowian w zaborze rosyjskim.

W przyszłości powinniśmy starać się możliwie najprędzej zagarnąć prowincje nadbałtyckie... a dla zaokrąglenia za-władnąć Królestwem Polskiem i Litwą.

Następnie czytamy wyliczenie powodzeń polityki niemieckiej.

„...posiadamy już znaczne kolonie niemieckie w Królestwie Polskiem i w Rosji, a wielu naszych braci z Kurlandji, Estlandji i Inflant, zajmując wojskowe i administracyjne stanowiska, mogłoby okazać nam wielkie przysługi.

Zwycięski pochód hakaty zostaje przerwany wldem Idei słowiańskiej. „Gdyby kiedyś nastąpiło porozumienie między Rosją i Polakami, to byłoby przyczyną zjednoczenia się wszystkich Słowian — największem nieszczęściem dla Niemiec. Gdy się pomyśli, że my Niemcy od wieków prowadzimy walkę z barbarzyńskimi słowiańskimi naro-

dami, i że wielkimi ofiarami i podstępem zdołaliśmy zagarnąć kraje położone między Saalą, Łabą i Wisłą — strach przejmując, by można stracić te kraje i zostać wstrzymanym w pochodzie na Wschód.

A to może się zdarzyć, gdy Polacy, Rosjanie i Czesi pójdą po rozum do głowy.

Dalej następuję rys akcji na przyszłość.

Nasze starania powinny być skierowane ku temu, by zamieszkałych w Niemczech Polaków, Morawów i Czechów jak najprędzej zniszczyć... By nie dopuścić do zgody między Polakami i Rosjanami, trzeba znowu podnieść polskie powstanie w Królestwie i obca-wszy Polakom ogłoszenie niezależności, skłonić ich do zgody z nami, z Austrią, Hakatysty zdaje się, wysłał już w tym celu bardzo wiele pieniędzy po Królestwa i Rosji.

My posiadamy tam zaufanych agentów, którzy komunikują nam o każdym kroku zamieszkałych w Rosji i Polsce, Polaków, Niemców, żydów i socjalistów...
Czy jest to list prawdziwy, czy twór fantazji p. Bajana nie wiesz, w każdym razie przedstawia on do-brze cele i dążenia Niemca hakatysty.

Frymarka ziemia.

„Dzien. Pozn.” donosi: „Nie przewidziany jeszcze echa frymarki charytatywnej, a znowu nadchodzi wiadomość o nowym tego rodzaju haniebnym czynie. Dowiadujemy się, że dn. 28 z. m. polak Brumer sprzedał komisji kolonizacyjnej majątek swój Parochianie, polonijny w pow. inowrocławskim, a obejmujący około 1500 morgów. Wszelkie starania ze strony polskiej, aby ocalić piękny ten majątek w tak zagrożonym przez germanizację pow. inowrocławskim, okazały się bezskuteczne. Onyde tej frymarki powiększa jeszcze fakt, że p. Brumer podobno nie znajdował się w trudnych warunkach finansowych, wypłacono mu bowiem gotówką przeszło 400,000 marek. W sprzedaży pośredniczyli agenci Powi-
dzer i Simon z Poznania.

Szkoły zawodowe w Częstochowie.

Zarząd Towarzystwa popierania przemysłu ludowego w Królestwie Polskiem prosi o podanie poniższych warunków przyjmowania kandydatów do szkół zawodowych Towarzystwa w Częstochowie, któremi są.

1) Wzorowe warsztaty artystyczno-rzemieślnicze w Częstochowie w gmachu Muzeum przemysłu ludowego przy placu Jagosńskim. Opłata za naukę 20 rb. rocznie, bez Internatu

2) Wzorowe warsztaty stolarskie w Złotym Potoku st. Złoty Potok, pow. Częstochowskiego gub. Piotrkowskiej.

O przyjęciu do którejkolwiek z wyżej wymienionych szkół lub warsztatów, zwracać się należy do zarządu Towarzystwa, Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 5. piśmienniczo lub osobiście.

Wakanse są obecnie we wszystkich wyżej wymienianych szkołach zawodowych, warsztatach i uczelniach. Towarzystwa. Rok szkolny rozpoczyna się z d. 3 stycznia 1913.

Ograniczenie polaków.

Minister spraw wewnętrznych wniósł do Dumy państwowej projekt o zabezpieczeniu rosyjskiej własności ziemskiej w guberniach północno-zachodniej i besarabskiej.

Według tego projektu, polacy, którzy przesiedlili się tam po 28 czerwca 1888 r. z Królestwa Polskiego, będą mieli zakazane nabywanie na własność nieruchomości poza granicami miast, jak również nie będą mieli praw do władania i korzystania z majątków ziemskich.

Takie samo ograniczenie ma być stosowane i względem cudzoziemców, którzy przyjęli poddaństwo rosyjskie po 28ju 1888 r.

Z powodu zwycięstw słowiańskich.

Wybitny polityk czeski, dr. Karol Kramarz, zamieścił w gazecie „Narodni listy” artykuł p. t. „Słowiańszczyzna”. — Artykuł ten, napisany w związku z bałkańskimi zwycięstwami słowiańskimi, autor kończy następującym ustępem:

„Z dumą więc i radością wspominać będziemy rok 1912 i świetne zwycięstwa zjednoczonych słowiańskich narodów bałkańskich. Chociaż poświęcono tysiące ofiar, chociaż nie wszystkie pragnienia zostały ziszczone, chociaż zajdzie może potrzeba jeszcze ostatnich, wielkich ofiar, — wzrosła idea: oswobodze-

nie narodów, ujarzmionych od wieków...
żaz zwyciężyła i, da Bóg, zostanie zwycięską!

„Czego tak dawno pragnęła cała chrześcijańska Europa, tego dokonył państwa bałkańskie, zjednoczone wielką ideą. Słowiańszczyzna słusznie może być dumna. Zwycięstwa oręża bułgarskiego i serbskiego nauczyły świat inaczej patrzeć na Słowian. A Słowianie wreszcie przekonali się, co potrafili, gdy pokonają zatargi wewnętrzne i przypominają sobie, że są braćmi. I teraz wszyscy szczerzy Słowianie czują jedność: obywateli przykład Serbów i Bułgarów podzielał nieprzeartym czarem powożenia na innych także Słowian!

„Jest między nami wiele sporów, zupełnie zbytecznych, a dla nas wszystkich szkodliwych. Jest wazak jeszcze spór między dwoma słowiańskimi narodami, który dla sprawy ideowej zbliżenia się Słowiańszczyzny jest wprost zabójczy. Słowa nie pomogły — może pomogą przykłady. Jeżeli dziś jeszcze w Rosji nie widzą, że spór polsko-rosyjski jest dla narodu rosyjskiego wprost samobójczy, to doprawdy trzeba rozpaczć nad nieogłębionością rosyjskich mężów stanu. Obywateli przykład zgody słowiańskiej na Bałkanach, która dokonała cudów, oświecił także serce i rozum dwóch największych narodów słowiańskich, Rosjan i Polaków!

„Wtedy i dla nas Słowian nastaną lepsze czasy, wtedy nie będzie można dłużej ciężka małych narodów słowiańskich, zwłaszcza na Węgrzech, a Słowiańszczyzna będzie mogła radośnie oddać się pracy kulturalnej i ekonomicznej dla dobra swego i kulturalnego postępu całej ludzkości!”

Rosja a Chiny.

„Riecz” dowiaduje się z miarodajnego źródła, że w stosunkach pomiędzy Rosją a Chinami w ostatnich dniach widoczny jest pewne polepszenie. Rokowania, dotyczące się Pekinie pomiędzy ambasadorem rosyjskim Krupnikiem a chińskim ministrem spraw zagranicznych Lu-Czen-Csianem, posuwają się naprzód, przyczem obie strony gładzą się na ustępstwa. Sprawa wysłania do Mongolji wyprawy karnej, na prośbę Lu-Czen-Csiana została ostatecznie zamieniona. Rokowania pomiędzy Rosją a Chinami w sprawie odnowienia traktatu z r. 1881 zaczęły się dopiero po ostatecznym załatwieniu sprawy mongolskiej.

„Chiakunin — Izszu”

czyli

Ze stu poetów po jednej pieśni.

Japonja... Któż z nas nie przenosił się marzeniem w krainę wód rozkwitłych lotosami, w krainie chryzantemowych gajów. Komu nie śniły się wazkie uliczki stolicy Mikada, oświetlone kolor. lampionami, kto nie wstuchiwał się wyobraźnią w muzykę samiz, w szelesty barwnego kimono — niby w szmery skrzydeł motyli.

Kto więc kocha owo baśniowe piękno dalekiej krainy wschodzącego słońca ma sposobność bliższego poznania się z jej duchowem obliczem, niejako z jej wnętrzem z VII po XIII wiek sięgającym, które porównalibyśmy z bukietem kwiatu azalii, z pękiem śnieżnych cyklamienów. — Na półkach księgarskich ukazała się mała książeczka, zawierająca antologję stu poetów i poetek japońskich, najpopularniejsza dziś książka w swej ojczyźnie.

Forma, którą są napisane utwory „Chiakunin — Izszu” nosi miano „uta” składa się z dwóch części: górnej, zawierającej 17 sylabek, i dolnej, zawierającej 14 sylabek.

Rymu i rytmu „uta” nie posiada, wszystkie zgłoski są równoznacznej wartości.

Jako forma japońskiego wiersza, „uta” należy do najbardziej kunsztownych i melodyjnych; wszyscy wybitniejsi poeci ją uprawiali.

Głównem tem tej antologji jest miłość przyrody, rodzinny pól i rzek, miłość do rodzinnego kraju.

Oto poeta z X wieku C z u n a g o n mówi:

Powiedz, o piękna Iuzumigawo, czym był z kochanką tu kiedy, czyś się tułita do mnie z obawą, powiedz, o piękna Iuzumigawo...
Przez łaki Mica w dal pę zaż tawno, nie słyszysz wiatrów bóg i tady i powiedz, piękna Iuzumigawo, czym był z kochanką tu kiedy?

Tak umie kochać człowieka z przed 1000 lat, który nad uwielbienie dla Iuz-

migawy, rzeki rodzinnej, nie przeniosł nigdy ramion kochanki.

luny poeta. Oczikoczi — No — Mjienneu (żył około 900 r.) śpiewa w zachwycie:

Spójrz... już kwitną astry białe chociaż sron je srebrzy jaszczka, wyblone łaki całe, spójrz... już kwitną astry białe. Będę paki rwał wspaniale, pierwszy kwitnem się upiasecz, spójrz... już kwitną astry białe, chociaż sron je srebrzy jaszczka.

Lecz najcudniejszym z utworów w całej antologji jest wiersz Saio ndzi:

Nie, to nie wicher z północnych stron postarzał liście z drzew i sypał biały śnieg i sron — nie, to nie wicher z północnych stron... To liście starość, a z nią zgon i w żyłach seina krwi — nie, to nie wicher z północnych stron postarzał liście z drzew.

Oczywiście rymu niniejszego nie pozwalają na wykazanie całego przepychu poezji japońskiej, zresztą nie przedsiębraliśmy tego z góry, chodzilo jedynie o zaawizowanie cennego nabytku w dziedzinie literatury pięknej, tem cenniejszego — ile, że nie należy do rzędu t. zw. literatury dla wszystkich.

Fel. Gembicki.

„Chiakunin Izszu” czyli ze stu poetów po jednej pieśni. Zebrał i wstępem zaopatrzył R. Kwiatkowski. Gabethner i Wolff. 1913 r.

Zamknięcie stowarzyszeń.

Na wniosek ministra spraw wewnętrznych Makarowa, senat postanowił zamknąć następujące towarzystwa: 1) Towarzystwo wzajemnej pomocy duchowienstwa rzymsko-katolickiego djeczejii sandomierskiej, zarejestrowane 24 kwietnia 1908 r.; 2) katolickie Towarzystwo sług i pracownic im. św. Franciszka w Łomży, zarejestrowane 16 kwietnia 1909 r.; 3) rzymsko katolickie Towarzystwo pomocy biednym w Rakiszkach, zarejestrowane 20 maja 1911 r.; 4) rzymsko-katolickie Towarzystwo dobroczynności w Smle, w gubern. podolskiej, zarejestrowane 12 sierpnia 1910 r.; 5) katolickie Towarzystwo pedagogiczne w Petersburgu.

Telegramy.

(W A. T., własne i Petersb. Ag. Tel.)

Przymiarze rosyjsko-japońskie.

Petersburg 4. W kołach Dumy państwowej utrzymuje się przekonanie, że wkrótce nastąpi zbliżenie Rosji i Japonji. Do podobnego poglądu posłużyła ta okoliczność, że przez ministrów w nowym gabinecie japońskim, Katsura, jest gorącym zwolennikiem przymierza obu państw.

Kandydatura na ministra wojny.

Petersburg 4. Na miejsce ministra wojny Suchomilowa wymieniają jako kandydata generała Miszajewskiego, dowódcę 2 korpusu syberyjskiego, **Dymijje.**

Petersburg 4. Dyrektor departamentu policji Bielecki mają podać się do dymisji.

Petersburg 4. W ministerjum bandii i przemysłu twierdzą o dymisji Timaszewa.

Upaństwowienie gimnazjum.

Wiedeń 4. Prezes Koła polskiego, dr. Leo, otrzymał zawiadomienie urzędowe, że ministerjum oświaty postanowiło upaństwić gimnazjum realne w Białej od września r. b. Rada szkolna otrzymała reskrypt ministerjalny w sprawie rokowań z Tow. Szkoły ludowej co do formalnego przyjęcia budynków szkolnych.

Zdrowie c. Franciszka-Józefa.

Wiedeń 4. Obiegają tu bardzo niepokojące pogłoski o stanie zdrowia cesarza Franciszka Józefa. Pogłoski mówią o rzekomo osłabionej działalności serca. Ze strony ambasady austriackiej zapewniono, że cesarz czuje się wprawdzie niezupełnie zdrow, cierpi bowiem na kałar, skutkiem zażębienia, niebezpieczeństwa jednak bezpośredniego niema. Sedzivity monarcha musi jednak wobec podeszłego wieku zachować bardzo wielką ostrożność.

Azji Mniejszej i o interwencji ze strony Francji z tego powodu, jako opiekunki chrześcian na wschodzie.

Flota napowietrzna.

London 4. Według informacji dzienników, zarządy armji i marynarki wstawiły do budżetu tegorocznego 20 milionów na budowę floty napowietrznej. Według projektu armja lądowa otrzymała 300, marynarka zaś 300 aeroplanów i balonów starowych. Wzrost całego wybrzeża zbudowane być mają stacje dla aeroplanów, których zadaniem będzie obserwowanie morza.

Kradzież 8 milionów.

Helsingfors 4. Defraudacja, popełniona przez dyrektora oddziału Banku Zjednoczonego w Tammerforsie wynosi 8,500,000 marek.

Zjazd obywateli.

Petersburg 4. „Grazdanin” donosi, że odbył się tu zjazd naczelników oddziałów ochrany pod przewodnictwem wiceministra spraw wewnętrznych, Zolotarewa.

Na Bałkanach.

Nadzieje słabną.

Wiedeń 4. Korespondent „Wiener Tageblatt” rozmawiał z tureckim ministrem spraw zagranicznych. Minister wypowiedział się optymistycznie co do porozumienia z państwami bałkańskimi, szczególnie w sprawach tyjących się Albanji i Macedonji. Mimo tych przewidywań minister przyznał, że pokój jednak nie jest całkowicie zapewniony, ponieważ Turcja co do Adranopola zajmnie stanowisko nieprzejednane.

Sofja 4. Mimo urzędowych zaprzeczeń w dniach najbliższych nastąpi spotkanie Paszicza z Geszewem, a to dla obmyślenia jednolitej akcji wobec coraz większych żądań terytorjalnych Rumunji.

Sofja 4. Podczas przyjęcia delegacji zgromadzenia narodowego, która wyczęła odpowiedź na mowę tronową, król Ferdinand wygłosił mowę, w której wyraził nadzieję, że uda się osiągnąć ostateczne porozumienie; lecz jeżeli — zakończył król — niezbadana wola Boska zdecydowała inaczej, nieomieszkamy ponownie chwycić za broń, żeby zmusić nieprzyjaciela do godnego zupełnego zadowolenia nas za poniesione przez nas ciężkie ofiary”.

W pogotowiu.

Paryż 4. Z Białogrodu donoszą telegraficznie, że Austria nie ma bynajmniej zamiaru demobilizować swych wojsk na granicy Serbji i w Bośni.

Ultimatum.

Berlin 4. Na piątkowem posiedzeniu pełnomocników bałkańskich państw związkowych obradujących w Londynie doręczono pełnomocnikom tureckim potrójne ultimatum: w sprawach Adranopola, Krety i wysp na morzu Egejskiem.

W ultimatum tem zaznaczono, że w razie nieotrzymania pełnej i zadowalającej odpowiedzi do godziny 4 po południu w poniedziałek, rokowania zostaną przerwane.

Turcy zgodzili się dać odpowiedź jutro o godz. 4 po poł., na co przystali pełnomocnicy państw związkowych. Ten przypleszony termin odpowiedzi ze strony turek uważany jest jako żyły prognostyki, wskazujący, że turcy uważają zerwanie za rzecz nieunikloną.

Abdykacja sultana.

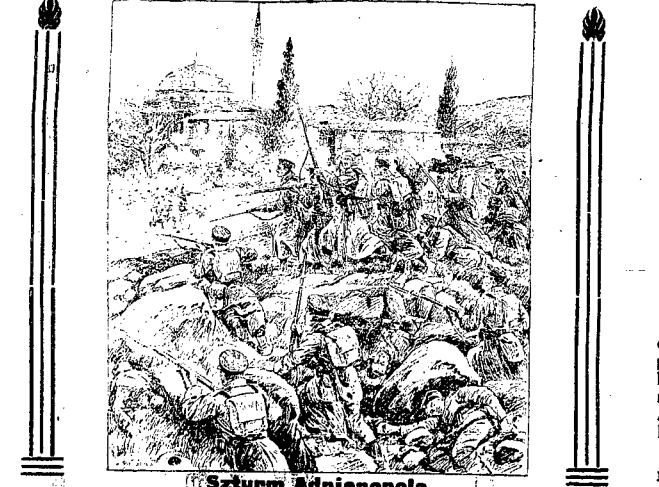
Magdeburg 4. „Magdeburger Zig.” donosi z Konstantynopola: Obiegają tu pogłoski, że sultan Mahomet V po zawarciu pokoju ustąpi z tronu. — Sultan czuje się bardzo znudzony. Następca tronu, Jusuf Izzedin, ma po objęciu rządów ogłosić ustawę, według której prawo dziedzictwa na tronie na przyszłość będzie zawsze najstarszemu synowi sultana.

Enver boj w Albanji?

Wiedeń 4. „Südslaw Korresp.” donosi z Białogrodu: W kołach politycznych utrzymują, że Enver bej nie uda się na Iloję Czataidzy, lecz do Albanji celem zorganizowania oporu Albańczyków przeciw wszelkiej okupacji obcej.

Groźby Rumunji.

London 4. „Daily Telegraph” donosi, że Rumunja postanowiła obsadzić czworobok na południe od Dobrudży, a mianowicie: Ruszczuk, Silistrę, Simię i Warnę, o ile rokowania rumuń-

Szturm Adranopola.

Prawa żydów na wsi.

W senacie rozważano w tych dniach proces Ch. Mydła, żyda, przeciw komisarzowi do spraw włościańskich w powiecie kieleskim.

Komisarz wysiedlił go dlatego, że wynajął on mieszkanie na włościańskim gruncie.

Obrońca M. powołał się na to, że w wyjaśnieniu senatu z r. 1896 powiedziano, iż gdy dom pozwolono mieszkać wszędzie w Królestwie Polskiem, nie wyłączając wsi i prawo to nie zostało zniesione przez rozporządzenie z dnia 11 czerwca 1891 r., zabraniające sprzedawać ziemi włościańskiej żydom; wobec tego dalej, że prawo żydów zamieszkania na wsi byłoby niemożliwe do urzeczywistnienia, gdyby im nie wolno było wynajmować mieszkań na ziemi włościańskiej, — senat wtedy uznał, że żydzi nie mają jedynie prawa kupić ziemi włościańskiej, ale mieszkać na tej ziemi mogą bez przeszkód.

Senat zajął jednak tym razem inne stanowisko i orzekł, że prawo z dnia 11 czerwca 1891 roku zawiera ograniczenie dla żydów nie tylko co do kupna ziemi włościańskiej, lecz także wynajmowania mieszkań w domach włościańskich. Senat odrzucił skargę i uznał wysiedlenie go za prawidłowe.

Milukow w Wiedniu.

Wiedeń 4. Przewódca stronnictwa kadetów Milukow; przybył do Wiednia.

Wypadek lotniczy.

Lipsk 4. Na placu lotniczym spadło z dwupłatowca dwóch podoficerów. Ulegli oni śmiertelnym porażeniom.

Przeciw socjalistom.

Bocum 4. Policja dokonała rewizji w głównym zarządzie partji socjalistycznej, przyczem skonfiskowała wiele broszur antymilitarnych. Zarząd partji pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej.

Aresztowanie.

Paryż 4. Policja tutejsza aresztowała na żądanie rządu niemieckiego publicystę Kanję z Górnego Śląska.

Szpieg.

Port Said 4. W chwili, gdy krążownik turecki „Bareljachmar” zamieniony na szpital Czerwonego Półksiężycza, miał odpłynąć do Turcji, aresztowano na nim szpiega.

Rzeź.

Konstantynopol 4. Z ormiańskich prowincji i Azji Mniejszej oraz z Kurdistanu nadchodzą niepokojące wiadomości. Z powodu rzezi ormian ambasador francuski zażądał wyjaśnień od patriarchy. Krok ten stanowi początek dalszej akcji Francji.

Wiedeń 4. Potwierdzają się wiadomości o nowych rzeczach ormian w

skiego ministra Jonescu z Dadewem nie sądzą pomyślnych wyników. Do akcji tej wszyscy już zostali przygotowani.

Obwieszczenie Banawa.

Londyn, 4 Przedstawiciel bulgarski, Danew, oświadczył ponownie, że w razie nie odstąpienia Turcji od żądania zatrzymania Adrijanopola, wojna wybuchnie niezwłocznie ze zdwojoną siłą. Zresztą, zdaniem Danewa, załoga i ludność Adrijanopola, cierpi na zupełny brak żywności, tak, że układy o poddaniu miasta już się rozpoczęły.

Londyn, 4. Według wiadomości, zaczerpniętych przez Ag. Reutersa, pełnomocnicy Grecji, Serbii i Czarnogóry podzielić w zupełności pogląd Danewa o konieczności zerwania rokowań, o ile mapa granicy turecko-bulgarskiej, którą przedstawia Turcy, nie będzie się zgadzała z żądaniami związkowców.

Serbowie niezadowoleni.

Wiedeń, 4 Z Biłogrodu donosi „Zeit“: panuje tu wielkie rozdrażnienie smysłów z powodu stanowiska zajętego przez pełnomocników serbskich na konferencji londyńskiej, którym zarzucają zbyt wielką łatwość do ustępstw względem przedstawicieli Turcji.

Zmiany w wojsku.

Biłogrod, 4. Ostatnie powołanie pospolitego ruszenia dokonane zostało wyłącznie w celu zastąpienia zapasowych 3-go powołania, którzy czują się zmęczeni.

Żądania albańczyków.

Londyn, 4. „Times“ donosi, że przybyła do Londynu delegacja albańska wzięcia Grey'ów memorandum, w którym domaga się utworzenia niezależnej Albanii na przestrzeni obecnych granic od Czarnogóra do Prilzenu na południu, oraz przyłączenia do terytorium albańskiego Ipeku, Mitrowicy, Prisztiny, Iskibu i Monasteru. „Times“ twierdzi, że memorandum powyższe złożone zostanie pod obrady konferencji ambasadorów.

KRONIKA.

Trzech Króli.

Święto Trzech Króli nazywa się także świętem Objawienia Pańskiego. Kościół w tym dniu obchodził pamiętkę trzech tajemnic, czyli trzech zdarzeń cudownych, które światu objawił Syn Bożego. Pierwszym zdarzeniem był hołd trzech Mędrców czyli Królow, złożony Zbawicielowi w stajence betleemskiej. Drugim — chrzest Chrystusa w rzecze Jordanie, gdy głos z niebios wyrzekł: „Oto jest Syn mój miły“. Trzecie zdarzenie było na godach w Kanie Galilejskiej, gdy Chrystus objawił potęgę Boską pierwszym cudem. Przez te tajemnice Bóg objawił ludzkom Boską godność Syna Swego — I te trzy tajemnice obchodzi Kościół św. w uroczystości dzisiejszej, nazwanej greckim słowem Epifania tj. Objawienie.

Wigilia st. styłu.

W poniedziałek, jako w wigilię świąt Bożego Narodzenia st. st., wszelkie przedstawienia w teatrach oraz muzyki i zabawy w miejscach publicznych i w spektaklach są wzbronione.

Z kolei W-W.

Z dniami 1 stycznia b.r. spadł z etatu dotychczasowy naczelnik służby mechanicznej wydziału telegrafu st. Częstochowa kotel warsz. wiedeńskiej p. Karol Hoek.

W szeregu zapowiedzianych zmian, wydział telegrafu przekształcony ma być w ten sposób, że personel telegrafu przyłączony będzie do wydziału służby technicznej; właściwy zaś wydział telegrafu obejmować ma wyłącznie dział techniczny, tj. budowę i rekonstrukcję linii telegraficznych, urządzenia elektrotechniczne, oświetlenie itp.

Z Tow. „Przyszłość“.

Siedziba częstochowskiego oddziału Tow. abstynentów „Przyszłość“ przeniesiona została z ul. Teatralnej na ul. Aleksandrowską Nr. 22 m. 10 (wau dom p. Gładycha).

Kancelaria oddziału czynna jest codziennie od g. 6—9 wieczorem.

Z banku państwa.

Z powodu świąt Bożego Narodzenia st. st. Bank państwa będzie zamknięty w poniedziałek, wtorek i czwartek. W środę kasa Banku będzie otwarta od godz. 10 do 12 w południe dla czekowców i przekazywanych operacji.

Zebrańce stolarzy.

Dziś w niedzielę, 5 b.m., o godz. 3 po poł. w lokalu Stow. Rzem. Przemysłowców, odbędzie się gospodnie zebranie czeladników stolarskich.

Choińska „Dzwignia“.

W Stowarzyszeniu im. „Moniuszki“ (Wau nr. 8) dziś w niedzielę, 5 b.m., o godz. 8-wiecz. odbędzie się wieczór choinkowy „Dzwignia“. Afisz zapowiada następujący program: 1) „Co myśli Kacprowa“ monolog aktualny stróżki, wypowie art. dram. p. Maria Tekliowa; 2) „Choińska“ wiersz Or-Ota, wypowie w I akcie Nagody; 3) „Straszny Dwór“ arja z kurantem odśpiewa p. Zieliński; 5) Monolog aktualny wypowie p. Edward Małkowska i na zakończenie żywy obraz „Złobek“. Ceny biletów od 30 kop. do 1 rb. Na zakończenie tańce.

„Choińska“ w „Lutni“.

Jutro w poniedziałek, 6 b.m. tj. w dniu Trzech Króli w „Lutni“ odbędzie się wielka zabawa p.t. „Choińska“. Program zabawy obejmuje między innymi takie atrakcje — jak: Król Migdałowy, korowody, tańce, niespodzianki.

W sali będzie urządzony tron dla „pary królewskiej“, która z wysokości tego „tronu“ obdaruje swoich „wiernych poddanych“ chorągiewkami, łaciami i książeczkami obrazkowymi.

Po „uroczystości koronacyjnej“ para królewska podejmować będzie „na swoich dworzec poddanych“ ucztę wystawną (herbata z herbatnikami).

Kasa żydowska.

W Piotrkowie odbyło się zebranie organizacyjnej żydowskiej Kasy pożyczkowej oszczędnościowej, na którym przybył inspektor drobn. kredytu gub. Piotrkowskiej, Krestjanow, poruszył — według gaz. żyd. — sprawę bojkotu „Mowa inspektora wywołała wielkie zadowolenie“.

Tow. postanowiło płacić od wkładów do 7 proc. i wydawać pożyczki także na 7 proc. oraz starać się o uzyskanie kredytu w Banku Państwa.

Na zebraniu tem dokonane będą wybory starszego i podstarszego na następne 3 lata, oraz zyczącym sobie mogą być wydane świadectwa z ukończenia praktyki na pod mistrzów lub pod mistrzyni i na mistrzów lub mistrzyni tegoż cechu.

Zebrańce szewców.

We wtorek, 7 b.m., o godz. 6 po południu w magistracie odbędzie się kwartalne zebranie majstrów szewskich.

Na zebraniu tem będzie dokonany wybór podstarszego, na miejsce ustępującego p. Zamusiaka, oraz wywołany na czeladników i zapisy ucznów na praktykę.

Wieczór taneczny na „Częstochowlance“.

W sobotę, 11 b.m., w sali teatralnej przy fabryce „Częstochowlanka“ odbędzie się wieczór taneczny. Początek zabawy o godz. 8 ej i pół wieczorem.

Bał na uczniów.

W sobotę 11 stycznia w sali strazy ogniowej przy ul. Mikołajewskiej odbędzie się wielki bał na korzyść niezamierzonych uczniów szkół polskich, na których roli gospodyni i gospodarzy podjęły się liczne panie i panowie z elity naszego miasta. Program zabawy zawierał liczne niespodzianki, o których potem; narazie wiadomo jedynie, że przygrywać będą, na zmiany dwie orkiestry: miejscowa huzarska i kwartet z Warszawy, tudzież, że funkcjonować będzie w lokalu własny bufet.

Zmiany w loterii klasycznej.

W pierwszym półroczu roku przyszł. rozegrana będzie na zasadach dotychczasowych 200 na loteria klasyczna Król. Polskiego, poczem w drugim półroczu mają być przeprowadzone zmiany, polegające głównie na tem, iż sprzedawane będą mniejsze części losu, a mianowicie ósemki, przy dotychczasowej ogólnej sumie obrotu. Rozdrobnienie losów ma dać możliwość korzystania z loterii szerszemu ogółowi.

dy pocztowe również otrzymały przypomnienia, iż z rozporządzenia petersburskiego synodu teże treści pocztówek nie wolno przysyłać i ulegają one konfiskacie. Natomiast w handlu są one dozwolone, lecz tylko wewnątrz stępców. Zakaz również dotyczy reprodukcji dzieł z galerii europejskich z dziełmalarstwa religijnego oraz kopii obrazu N. M. Panny Częstochowskiej.

Administrator Archidiecezji.

Kapituła metropolitańska warszawska, wskutek śmieci Arcybiskupa powołała jak wspomnieliśmy jednogłośnie na administratora, sprawującego czasowo rząd Archidiecezją J. E. ks. biskupa sufragana Ruszkiewicza. Z kół dobrze poinformowanych dowiadujemy się, iż zatwierdzenie J. E. na tem stanowisku przez władze wyższe jest zapewnione.

Zapisy na kościoły.

Władze ministerjalne wyjaśniły, iż zatwierdzenie spisów dobrowolnych przez też władze na utrzymanie i naprawę kościołów należy pojmować, jako zatwierdzenie również samych projektowanych w kościołach robót, tych ostatnich jednak dotąd niewolno rozpoczynać, do jak magistrat nie złoży dowodów, iż zatwierdzona suma nie przywyższa przewidzianych w kosztorysie wydatków.

Cena spirytusu.

Ministerjum skarbu zawiadomiło tutejsze zarządy akcyzy, iż cena spirytusu surowego i rektyfikowanego na r. 1913 określona została na kop. 80 w/w wiadko 40 proc. cena zaś spirytusu przemysłowego do denaturacji i spirytusu skazonego będzie wynosiła 1 i pół kop. za sto pięć.

Pensja sklepowych w monopolu.

Min. skarbu zawiadomiło tutejsze zarządy akcyzy, iż od dn. 14 stycznia br. zostanie wprowadzony nowy system wynagradzania sklepowych w sklepach monopolowych i ich pomocników. Obecny system był wadliwy, gdyż sklepowi otrzymywali pensje w zależności od obrotu w sklepie. Sklepowi, zainteresowani w większym obrocie, stosowali wszelkie środki, aby przyciągnąć do swych eklepow konsumuentów. Z tego powodu były czynione zarzuty, że sklepy monopolowe rozpajają ludność. Nowy system wynagrodzenia polega na tem, że pesja będzie wyznaczana w zależności od miejscowości, w jakiej znajdują się sklepy. W tym celu miejscowości całego państwa podzielone zostały na 6 klas. W miejscowościach klasy I sklepowi otrzymywali mają 720 rb. rocznej pensji, II klasy — 600 rb., III—540 rb., IV — 480 rb., V—420 rb., VI—360 rb. Podział miejscowości na klasy dokonany zarząd akcyzy.

Świat teatralny.

„Świat teatralny“, miesięcznik, wychodzący w Warszawie pod redakcją Władysława Kopcewskiego, zapowiada w ostatnim numerze znaczne rozszerzenie swej treści od Nowego Roku, przekształcenie się na dwutygodnik i wprowadzenie działu ilustracyjnego. Dotychczasowe numery pisma, odznaczające się mimo o wiele szerszym programem bogactwem treści i uwzględniające w szerokiemi stopniu to wszystko, co się tyczy teatru, zarówno ze strony teoretycznej, jak i praktycznej — pozwalały mieć nadzieję, że redakcja dotrzymanie obietnic i w „Świecie Teatralnym“ zyskamy pismo, niezbędne w rękach każdego, kto interesuje się teatrem. — Stosunkowo niska przedpłata (rocznie 4 rb., z przesyłką 4 rb. 80 kop.) wpłynie niewątpliwie na popularność tego pisma. Adres redakcji: Smolna 34 w Warszawie.

Nic ich nie zraża.

Pomimo wzbronionej handlu w Boże Narodzenie, przed sklepami żydowskimi spotykało się właścicieli i subiekty, którzy zapraszali do kupna. — Większość sklepów żydowskich była zamknięta tylko dla oka, w rzeczywistości wewnątrz handel trwał. Nic ich nie zraża, przepisy o handlu są dla nich widak tylko czczą formą.

Sprzeniewiarzenie.

Pracownik filii kantoru bankierskiego Landau w Sosnowcu Jakob Kurlandzki sprzeniewierzył 30 000 rb. i zbiegł.

Przejochanie.

Staty mieszkaniec gminy Węglowice w pow. częstochowskim, Aleksander Laszkiewicz, przejdźdając bryczką przez II Aleję, w pobliżu domu Nr. 33 najechał na mieszkankę Nowej Wsi, Kunegundę Doboszwą, która skutkiem uderzenia dysłem odniosła ogólne potłuczenie całego ciała. Doboszwą umieszczono w szpitalu miejskim.

Ziobranie rannych.

Teatr w Stow. Rzem.-Przemysłowców.

Dziś w niedzielę, 5 b.m. w sali Stow. Rzem. - Przemysłowego odbędzie się przedstawienie amatorskie. Wieczór wypełni: „Polowanie na męża“ komedia w 2 aktach Bałuckiego oraz „Clotka na wydaniu“ komedia w I akcie Bliznińskiego. Reżyserja p. E. Stokowskiego. Po przedstawieniu tańce.

Konfiakata.

Odnosne władze częstochowskie otrzymały zawiadomie, że 81 wydanie gazety „Lucz“ wychodzącej w Petersburgu, za art. „Amnestja dla politycznych“, „Władza“ i „Z powodu śmierci Grosowa, Grossera i Zelcera uległo konfiskacie.

Benefis p. Betcherowej.

W czwartek dn 16 b.m. w teatrze „Paryskim“ odbędzie się benefisowe przedstawienie utalentowanej artystki naszej sceny p. Betcherowej. Należy przypuszczać, że częstochowanie ocenią pracę p. B. i staną licznie do apelu.

Zebrańce rymarzy i siodlarzy.

W niedzielę, dnia 12 b.m. o g. 3 po poł., w magistracie odbędzie się kwartalne zebranie majstrów rymarskich i siodlarskich.

Zebrańce krawców.

W środę, 8 b.m., o godz. 5 po poł. odbędzie się w magistracie zebranie krawców.

Odnoży na Wiedzę.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że bilety na odczyty prof. L. Pomian Bleskierskiego nabywać można w lokalu „Wiedzy“, Teatralna 13, we wtorki, czwartki i soboty od g. 5-jej do 8 jej wieczorem i w niedzielę od godz. 2—4 po poł. Jak nas informują w nadchodzącym miesiącu wygłoszony będzie na rzecz „Wiedzy“ szereg prelekcji z dziedziny fizyki.

Biblioteka Handlowców.

Zarząd Stow. Pracowników Handlowych i Przemysłowych m. Częstochowy podaje do wiadomości pp. członków, że w poniedziałek dała 6 b.m. z powodu święta Trzech Króli biblioteka będzie zamknięta.

Wakujące posady.

Wydział rekomendacji pracy przy Stow. Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych i Przemysłowych m. Częstochowy ma do obsadzenia w większej firmie ekspedycyjnej w Sosnowcu posadę ekspedjenta kolejowego z odpowiednią praktyką. Pensja 50 rb. miesięcznie.

Oferty należy kierować do kancelarii Stowarzysz.

Zakaz.

Inspekcja drukarń ponowiła przepis, na mocy którego niewolno w oknach sklepowych wystawiać pocztówek z reprodukcjami obrazów religijnych lub też z rysunkami na tematy religijne. Urzę-

52) NA GOLGOTĘ.

POWIEŚĆ Z FRANCUSKIEGO.
(Ciąg dalszy).

Gdybym podejrzewał, że pieniądze, pożyczone w ten sposób, nie będą mi oddane, nie pożyczylbym i koniec. Zatem, mój panie, postąpiłem z panią Boissier jak z którymkolwiek z moich przyjaciół. Dodam jeszcze, że jestem całkiem spokojny o tę pożyczkę.

— I masz pan słusność, bo przedszedłem tutaj, ażeby ci ją zwrócić.

Pan Dumey uczył, że rumieniec pokrywa mu czoło. Wobec tego nędzarza, którego zniewazył, którego szczęście zniszczył a życie złamał, on miljonier, jakże czuł się małymi!

— Ależ mnie się wcale nie śpieszy, masz pan jeszcze czas—wyjąkał.

W rzeczywistości nie wiedział, co powiedzieć.

— Panie—odparł Fryderyk drżącym głosem— gdybym był miał pieniądze przedwczoraj wieczorem, byłbym ci je oddał natychmiast.

— Ale powódfi pan.

— Panie—Fryderyk przerwał gwałtownie— są rzeczy, których mają przyjąć nie może; moja żona nie miała prawa zaciągać tej pożyczki bez mego zezwolenia. Dziś ja mam te pieniądze, Bierz pan je, oto są. Bierz, bierz, przedź, bo pała mi dlonie.—Z temi słowy wyciągnął rękę do pana Dumey z biletem bankowym.

Było niemożliwym odmówić mu bez narazięcia się na groźne następstwa. Musiał przyjąć z ręki męża pieniądze które dał żonie.

— Policz pan, policz—rzekł Fryderyk.

— Nie warto—odparł nierozsądnie— ufam panu—Zaraz—przynoszę pokwitowanie—dodał.

Fryderyk odpowiadał zimno i dumnie:

— Kiedy pan nie żądaś go pożyczając, nie możemy upominać się o niego, oddając.—Poczem ukłonił się i wyszedł z salonu.

Pan Dumey udał się spiesznie do swego pokoju, gdzie Emelina czekała na niego w straszliwej niepewności. Zapytała go wzrokiem. Pokazał jej bilety bankowe.

— Zatem, mówił mi prawdę— zauważała.

— Nie było mowy o czym innym.

— Odszedł już?

— Tak.

— Czy myślisz pan, że nie domyśla się mojej obecności w tem mieszkaniu?

— Bynajmniej.

— Ach! dobrze zrobiłam, idąc za pierwszym popędem i sprzedając pana o jego zamiarze.

— Tak jest, bo nie zaskoczono mnie zniencacką, i mogłem niezły wywinać się z bardzo trudnego położenia.

— Wszystko jedno, jednakże nie sądziłam. Któż taki mógł pożyczyc mu te pieniądze?

— Jeden z przyjaciół, z pewnością.

— Tak tak, to najprędzej.

— A o to są one znowa w moim ręku. Weź je Emelino, weź.

— Nie, nie—cofnęła się z przerażeniem.

— Emelino to twoje pieniądze.

— Nie, nie chcę ich!

— A ja, nie mogę zatrzymać ich u siebie.

Zbliżył się do niej i wsunął wszystko za stanki sukni.

— Nie potrzebujesz oddawać ich panu Boissier—rzekł.

— Dreszcz przebiegł ją po całym ciele. Zwięksła głowę na piersi, szepcząc:

— Nie śmiałabym ich przyjąć.

XXIV.

Nędznik.

Fryderyk, oddawszy dwa tysiące sto dwadzieścia franków panu Dumey, wyszedł nagle ze stanu gorączkowego tak, że mógł zastanowić się nad swoim położeniem. Zaczął więc myśleć.

Jeszcze nie znajdował się o pięćdziesiąt kroków od pałacu pana Dumey, gdy sumienie jego upominając się o swoje prawa, wołało mu z całych sił:

— Nędzniku, cożś uczynił?

Wtedy w jednej chwili, zrozumiał doniosłość swego czynu i następstwa, które tenże musiał za sobą pociągnąć. Zdawało mu się, że krew ściana mu się w żyłach, opanowała go nieprzewidy-

żona trwożą. Bo czyn którego się dopuścił, nie był lekkim przekroczeniem, lecz zbrodnią fałszerstwa.

Nie śmiał patrzeć w oczy przechodniom, chciałby być niewidzialnym lub mógł ukryć się pod ziemią, wyobrażając sobie, że każdy czyta na jego czole te dwa straszliwe słowa: „Złodziej! Fałszerz!”

— O! tak—mówił w duchu—jestem nędznikiem! Przed kilkoma dniami mogłem podnieść głowę i iść z czołem wyniosłym; byłem człowiekiem uczciwym. Dzisiaj jestem fałszerzem, to znaczy złodziejem, tak złodziejem! I oto czem zostałem w jednej chwili, totem, zbrodniarzem!... Sądząc, że ocaleń mógł honor przed urojenem nieszczęściem szańbitem się dobrowinie.

Im dłużej się zastanawiał, im lepiej widział całą zbrodniczość swego postępku, tem bardziej był przekonany, że nie ulewinnić go nie zdoła. Naprawdę wniawiał w siebie, że baronowa de Cernac powróci do Tuluzy w przeciągu dwóch miesięcy, że przysze mu czempredziej pieniądze i że będzie mógł zapłacić dług zaciągnięty; — opróżno starał się uspokoić, wyrzucił sumienia go gryzły, przyprowadzając go do szaleństwa. Czuli że rozdzierają mu one wnętrzności. Ta nowa męczarnia była tak okropną, że stał się nieczystym na terytory zadrzności.

Nadto, straszny niepokój ogarnął wszystkie jego myśli.

(d. c. n.)

Leżąc w szpitalu (i inni szpitali).

Lekarz D-ty
Michał GREGNIECA

1 Aleja 11 18, 1. piętro, Tel. 110. Przyjmuje stałe i czasowe oddziały od 10 r. do 5 p. Wykonuje wszelkie bez bólu. Praktyki. Złoty sztuczny bez podniecia. Uwaga! Ceny stałe, skądinąd, dostępną i dla najniższej zarobkowej.

Dr. Z. Bem

powrócił na stażę

Przyjmuje chorych jak dawniej od 8-9 rano i od 3-5 p. p.

Choroby wewnętrzne, weneryczne i dzieci

Aleja III № 53, telefon 578.

LEKARZ-DENTYSTA
ARTUR BRONIATOWSKI

Przyjmuje oddziały od 10 r. do 1 popołudniu i od 3 do 7 wiecz. Choroby zębów i jazyk ustny.

Wykonuje bez bólu bez podniecia.

ZŁOŻYŁOŚĆ!

I piętro, telefon Nr. 464.

Aleja I 8, dom p. Rygóckiej.

Dr. Natalia Neufeld

po specjalizacji w klinikach paryskich i berlińskich ordynuje w chorobach dziecięcych i wewnętrznym od 10-jej do 11 rano i od 3-jej do 5-jej po południu

Aleja II-ga № 26 i piętro Telefon 592

Hurtowe Składy Stowarzyszenia Kupców Chrześcjan pod firmą

„OBRONA”

w Częstochowie ul. Ogrodowa Nr. 11

Są najlepszym źródłem zapatrywania się w towary Kolonialno spożywcze Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa)

Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędných cukrowni **Lublin, Milejów i Nielewów.**

WYSMIENITY W SMAKU

KONIAK IMPERIAL

ŻADAĆ WSZĘDZIE!

Jadwiga POMIAN

pokoje elegancko umeblowane

z codziennym utrzymaniem od m. 2 k. 50 Telefon 222-93 Złota 14 m. 10 róg Marszałkowskiej.

Pracownia TANIO

Kapeluszy Elizy Mane la została przeniesiona na. ul. Teatralną Nr 13.

Pianino

„Fibigera” i garnitur mebli dębowych, wszystkie prawie nowe, Portepiana i fortepiano, stacje „Lindemana”, z powodzeniem sprzedam tania Organista przy kościele św. Barbary w Częstochowie. 2948

BRACIA SKALMIERSCY

BIURO TECHNICZNE

z WĘGNIEM

z DRUTU CIĄGNIĘTO

ZYRANDOLE

LAMPY STÓŁOWE AMPLE ETC

CZĘSTOCHOWA, ALEJA II № 20, TEL. 112

3 Lokomobile

2 motory popowe

2 tokarnie pociągowe

oraz inne maszyny używane lecz w dobrym stanie sprzedaje okazynie inż. F. Dawidowicz II-ga Aleja № 31 Częstochowa

Z powodu

objęła posiadła w wyjazd zarząd sprzedam za bezcen sklep spóżywczy z nowym patentem Krakowska 23

Wyjeżdżają

szafki, łóżka tania II Aleja Nr. 24 B. Rutkowski 2945

NOWO-OTWORZONY Zakład-Mechaniczny Tokarsko-Slusarski J. KULIK i S-ka

w Częstochowie ul. Ogrodowa № 57 Telefon Nr.

Wyraabiam roboty Transmisyjne z łożyskami samosmarującymi najnowszych systemów Prasy Sztańce Przebijarki szlifarki Pompki Podwózkowe i Fabrycz. Wózki dla kopalni Tarcze obrotowe Winda Roboty dla tartaków Gorzelnicy Młynów i Ryftowanie walcu Montaje i reperuje Maszyny parowe Motory Maszyny różnicze wszelkie inne w zakresie mechanicznym wchodzące i t. d.

Lokal

do wynajęcia na warsztat lub na skąd I Aleja 10 Wiadomość u stróża. 2925

Sprzedam

szafki, łóżka tania II Aleja Nr. 24 B. Rutkowski 2945

Pracownia Grawerska B. SOCHACZEWSKIEGO

w Częstochowie ul. Zielona № 18 blisko Teatralnej.

Wykonują sztańce stalowe, formy do odlewów metali, pregry do celluloidu, pregry stalowe do sztańcowania blaszanych zabawek, wszelkie roboty grawerskie dla p. p. Introligatorów.

Sklep

z mieszkaniem w dobrym punkcie mogowy służący na piwiarstwo lub restaurację od 14 stycznia do wynajęcia św. Barbary 8. Tamże 2 pokoje z kuchnią do wynajęcia.

Rubli

od 12 000 — 15 000 Poszukuję na hipoteke na dom murowany na I Nr. bez Tow. Oferty przyjmuję Administracja Gońca 2929

Zawiedzenie

weskie wystawione prawnie na imię Jana Sawkowskiego in banno nie mają żadnego znaczenia i platne nie będą, plenipotencya odwołana Jan Belterman 2957

ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚCI, Dłhała i Szybkie wywołanie za pomocą **ESPIC** S. S. poddło. We wszystkich aptekach, 1. 2. z. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

!! W A Ż N E !!

Dla W.W.P.P. Właścicieli iluzjonów, cukierni, restauracyi, kawiarni, piwiarni, i t. p. zakładów Orkiestrony na raty bez zaliczki

Chrześcijańska Krajowa fabryka orkiestronów wagowych **F. GRIMM** dla udogodnienia nabycia instrumentów samogrających wprowadziła sprzedaż swych wyrobów gwarantowanej dobroci na bardzo dogodnych warunkach długoterminowe rozpląty bez **ZALICZKI**.

Poleca również **instrumenty elektryczne** jako niewyrabiane w kraju, tylko z najlepszych fabryk zagranicznych.—Cenniki i katalogi gratis franko.—Zastępcą **WITOLD NIEMCZYŃSKI**, Częstochowa, ul. Jasna róg Humbertowskiej.

Lecznica chorób kobiecych z oddziałem położniczym
D-ra J. PIETRASIEWICZA
 w Częstochowie, ul. Jasnogórska Nr. 24.
 Oplaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3
 rubli dziennie. Pokoje oddzielne. Ambu-
 latorjum z chorobami kobiecymi codzien-
 nie od godziny 11-ej rano do 1-ej
 po południu.

TAPICER
R. OZIEMBŁO
 w Częstochowie, III Aleja Nr. 52.
 Posiadam otomany dywanowe garnitury mahoniowe
 i całe kryte kozetki szeslagi. Oraz przyjmuje obstalunki
 na meble w różnych fasonach. Zakładanie firanek port-
 tjer krajanie pokrowców pakowanie mebli.
Ceny przystępne.

Pracownia ubiorów damskich
 MISTRZYNI CECHOWEJ
LUCJI JURASZEK
 w Częstochowie, Aleja II 38, m. 13.
 Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres kra-
 wieczyzny, jako to: Suknie, kostjomy, okrycia, mundury i ubio-
 ry dziecięce podług najświeższej mody.
 Przy pracowni szkoła kroju i szycia (metoda Wortha),
 po ukończeniu której, uczennice otrzymują dyplom krawiecki.
 Ceny przystępne — wykończenie solidne.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański
Hurtowy Skład
 Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych
 pod firmą:
M. ZARUSKI i S-ka.
 ul. Ogrodowa № 11.
 Posiadam na składzie w wielkim wyborze: Koronki,
 Wstążki, Nici, Bieliznę wiewą, papierową i gumo-
 wą, Krawaty, Szelki, Portmonetki, Pończochy, Skar-
 petki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszel-
 kie materiały piśmienne.

ZARZĄD Stowarzyszenia Spółdzielczego
 „Dźwignia Częstochowska” II Aleja № 37
Zawiadania

W przy sklepie jest pracownia korder smaterjałów własnych i powierzonych.
 Na składzie wielki wybór korder. Tudiż wszelkiego rodzaju wata. Pracownia
 sukien i okryć damskich, mundurków i fartuszków, bielizny damskiej, męskiej i
 dziecięcej od skromnej do najstrojniejszej. Konfekcja damska i dziecięca od
 skromnej do najwykwintniejszej. Duży wybór gorsetów i kapeluszy. Gotowe
 pończochy i skarpetki własnej roboty i pierwszorzędnych firm krajowych.
 Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres rękodzielnictwa.

Kursy dla ochraniarek i froebianek
Stanisławy Ligęzówny
 w Częstochowie, Teatrna 28.
 Zapisy nowowstępujących kandydatek codziennie
 od 9 rano do 6 p. p.

Pierwszorzędna Chrześcijańska pracownia gorsetów
 „**JÓZEFY**”
 Nagrodzona medalem
 Częstochowa III Aleja № 46 (róg Szkolnej № 1)
 Poleca wielki wybór gorsetów od 2 rb. Gorsety zroj.
 paryskich i wiedeńskich, higieniczne, i do wyrównania
 figury, szelki do prostego trzymania, biustonosze, pasy
 i t. d. Pranie reperacja i przerabianie.
CENY UMIARKOWANE. 270

TECHNICHEM
 LABORATORIUM
 „**KAPS**”
 WARSZAWA.

Jest bez wątpienia najpewniej-
 szym środkiem do wyteplenia
 szczurów i myszy.
RADICAL
 wyteplia gruntownie wytłacznie
 prusaki i szwabę.
PARASITOS
 jest jedynym radykalnym płynem
 do zglądzenia pluskwiew wraz
 z zarodkiem.
Dostać wszędzie.

H. IMICH
 w CZĘSTOCHOWIE
 II Aleja 16, obok mostu kolejowego
 — Telefon 48 —
 Poleca swojej fabryki
 C. Ch. Szmidta w Rydze
 wszelkiego rodzaju
 różnych marek
Gips oraz Cegła ogniotrwała krajo-
 hurtowo i detalicznie po cenach
 najprzystępniejszych.

Dla kapitalistów!
 w Piotrkowie — Licytacja
 Dnia 3 (16) stycznia 1913 r., o godz.
 10-ej r., w sądzie okręgowym piotrkow-
 skim odbędzie się sprzedaż publiczna w
 drodze działów nieruchomości piotrkow-
 skiej, położonej przy ulicy Kalskiej № 22
 (hinek. № 240), należącej do spadkobier-
 ców 6. p. Michała Pulwarskiego. Nieru-
 chomość składa się z domu murowanego
 2 piętrowego, oficy i ogrodu, razem
 przestrzeni 6,162 lokci kwadratowych.
Kupcy pożądan.
 Blizsze wiadomości otrzymać można:
 w Piotrkowie: w księgarni J. Zradziń-
 skiego, w Sosnowcu ul. St. Bielskowskiego
 Aleja, dom Murawia, w Warszawie:
 Sułcisera, ul. Wilcza 56, m. 24.
 o Akta (№ 648) sprzedawcy w sądzie
 okręgowym, i wydanie cywilnym, II re-
 ferencie. — 0125.5

Pracownia haftów
J. PĘDZIELSKIEJ
 przyjmuje wszelkie bielizny do zna-
 czenia, złotym i jedwabiem Mo-
 nogram na palta Częstochowa, ulica
 Jasnogórska № 12.

NAJSTARSZA
CHRZEŚCJAŃSKA
 Pracownia szyldów
M. ŁUSZCZYŃSKIEGO
 II ga Aleja № 20.

PRACOWNIA
 sukien i kostjumów
 damskich
KARWOWSKIEJ
 Teatrna № 23, m. 37.
 Przyjmuje mundurki dla
 pensjonarek

Krawiec Mężki
 Przyjmuje wszelkie obstalunki
 ul. Teatrna Nr. 62.
T. LESZCZYŃSKI

Pierwszorzędna Wyższa Szkoła
 Kroju i Szycia

M. PIASECKIEJ

Mistrzynie Cechu Warszawskiego i Częstochowskiego
Częstochowa II Aleja № 40
 Szkoła wydaje końcowy kurs. Świąd. Przy szkole pracownia sukien i ubió-
 rów i kostjumów na zgodzenie formy papierowe kopjowano czynzące zasadość naj-
 wybredniejszemu wymaganiu
 Program nauki wysła się bezpłatnie

Piękność — to potęga!

Pięgi, przyszcze, wągry, mokre
 i suche liszaje, śwędzenie, kro-
 sty i wszelkiego rodzaju nie-
 czystości skóry leczy i usuwa
 najradzykalniej, rozpowszechni-
 onie i uznane przez powagi
 lekarskie.

Mydło ks. Kneippa.

Prawdziwe z powyższą etykietą i napisem na
 każdej etykietce reprezent. Bez tego pod. — fałszy-
 filkaty. Po 40 kop kawałek sprzedają wszędzie

Reprez. M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6.

CUKIERNIA
ST. WAWRZYŃSKA
 8-cia Aleja № 52.

Powiększona i urządzona podług ostatnich wymagań
 poleca, ciasta, torty, cukry deserowe, pączki wybor-
 owe, pierniki własnego wyrobu, duży wybór bombo-
 nierek. 01116

Spróbujcie, a przekonacie się,
 że najlepszy
KONIAK ROSTOMOWA
 można dostać wszędzie.

Kursy dla freblanek i ochraniarek
Jadwigi Luchtówny

Aleja III-cia № 55

przyjmuje zapisy nowych uczennic od 1-go Stycznia
 1913 roku. 2990

Ważne dla Kooperatyw.

Kłomnicka Fabryka Cykoryi

POLECA:

różne gatunki cykoryi, a w szczególności

№ 0000

w srebrnym opakowaniu, z korzeni wybie-
 ranych, oraz bardzo zdrową, pożywną i
 ekonomiczną

„Kawę Zdrowia”

Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych
 i spożywczych, zwracać uwagę na markę
 fabryczną, wyobrażającą jaskółkę.

ZDZISŁAW RYLSKI

CZĘSTOCHOWA, ALEJA II-ga Nr. 20. — TELEFON Nr. 93.

Posadzki Terakotowe

STAŁE na
SKŁADZIE